

**WYKŁADNIE MINISTRA WŁAŚCIWEGO DS. KULTURY FIZYCZNEJ
W SPRAWIE WYDAWANIA PATENTÓW ŻEGLARSKICH I MOTOROWODNYCH**

1. Wykładnia MSIT z dn. 15 października 2018 r. sygn. akt. DSW.442.173.2018.MB.2

Ministerstwo Sportu i Turystyki
Departament Sportu Wyczynowego
DSW.442.173.2018.MB.2

Warszawa, dn. 15 października 2018 r.

Polski Związek Żeglarski
al. Ks. J. Poniatowskiego 1
03-901 Warszawa

Szanowni Państwo,

w odpowiedzi na Państwa pismo z dnia 5 października 2018 r. w sprawie interpretacji § 7 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie uprawiania turystyki wodnej (Dz.U. z 2013 r., poz. 460), przedstawiam stanowisko Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Zgodnie z ww. przepisem, patent kapitana jachtowego uzyskuje osoba, która po uzyskaniu patentu jachtowego sternika morskiego, odbyła m.in. co najmniej jeden rejs powyżej 100 godzin żeglugi na jachcie o długości kadłuba powyżej 20 m oraz jeden rejs powyżej 100 godzin żeglugi po wodach pływowych z zawinięciem do co najmniej dwóch portów pływowych.

Ww. zapis jasno wskazuje, że aby uzyskać patent kapitana jachtowego należy m.in. przedstawić:

- 1) dokument potwierdzający staż 100 godzin żeglugi na jachcie o długości kadłuba powyżej 20 m, zdobyty w trakcie jednego rejsu;
- 2) dokument potwierdzający staż 100 godzin żeglugi po wodach pływowych z zawinięciem do co najmniej dwóch portów pływowych, zdobyty w trakcie jednego rejsu.

Ww. warunek nie wyklucza, że osoba ubiegająca się o ten patent, może przedstawić dokumenty potwierdzające staż większej liczby rejsów, odbytych na warunkach określonych w ww. przepisie.

Z poważaniem

Dyrektor
Departamentu Sportu Wyczynowego
/-/ Marcin Nowak

2. Wykładnia MSiT z dn. 15 lutego 2018 r. sygn. akt. DSW.442.24.2018.MB.2

Warszawa, dn. 15 lutego 2018 r.

Ministerstwo Sportu i Turystyki
Departament Sportu Wyczynowego
DSW.442.24.2018.MB.2

Polski Związek Żeglarski
al. Ks. J. Poniatowskiego 1
03-901 Warszawa

Szanowni Państwo,

w odpowiedzi na Państwa pismo z dnia 8 lutego 2018 r. w sprawie interpretacji § 7 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie uprawiania turystyki wodnej (Dz.U. z 2013 r., poz. 460), przedstawiam stanowisko Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Zgodnie z ww. przepisem, patent kapitana jachtowego uzyskuje osoba, która po uzyskaniu patentu jachtowego sternika morskiego, odbyła m.in. co najmniej jeden rejs powyżej 100 godzin żeglugi na jachcie o długości kadłuba powyżej 20 m oraz jeden rejs powyżej 100 godzin żeglugi po wodach pływowych z zawinięciem do co najmniej dwóch portów pływowych.

Ww. zapis jasno wskazuje, że osoba ubiegająca się o patent kapitana jachtowego musi wykazać się stażem pływania oddzielnie w liczbie 100 godzin na jachcie o długości kadłuba 20 m i niezależnie od tego stażem pływania w liczbie 100 godzin żeglugi po wodach pływowych z zawinięciem do co najmniej dwóch portów pływowych.

Zatem, w opinii MSiT, aby spełnić warunki stażowe niezbędne do uzyskania patentu kapitana jachtowego, należy spełnić każdy z warunków określonych w ww. przepisie oddzielnie, przedstawiając dla każdego z określonych w rozporządzeniu rejsów dokumenty potwierdzające ich odbycie.

Z poważaniem

W zastępstwie Dyrektora
Departamentu Sportu Wyczynowego
-/ Anna Kuder
Zastępca Dyrektora

3. Wykładnia MSiT z dn. 8 maja 2015 r. sygn. akt. DSW/454/90/2015/MB2/2

Warszawa, dn. 8 maja 2015 r.

Ministerstwo Sportu i Turystyki
Departament Sportu Wyczynowego
DSW/454/90/2015/MB2/2

Polski Związek Żeglarski
al. Ks. J. Poniatowskiego 1
03-901 Warszawa

Szanowni Państwo,

w związku z wątpliwościami zgłaszanymi przez stronę publiczną co do możliwości uwzględnienia przez właściwe polskie związki sportowe stażu zdobytego przy ubieganiu się o wydanie patentu kapitana jachtowego lub kapitana motorowodnego przed wejściem w życie rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie uprawiania turystyki wodnej (Dz. U. poz. 460), przesyłam poniżej stanowisko Ministerstwa Sportu i Turystyki w tym zakresie. Jednocześnie informuję, że stanowisko to zostało uzgodnione z Ministerstwem Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej.

W opinii Ministerstwa Sportu i Turystyki staże uzyskane przed wejściem w życie rozporządzenia z dnia 9 kwietnia 2013 r. przez sterników jachtowych oraz jachtowych sterników morskich powinny być uwzględnione przy ubieganiu się o wydanie patentu kapitana jachtowego. Analogicznie powinny być uwzględnione staże uzyskane przez starszych sterników motorowodnych i morskich sterników motorowodnych przy ubieganiu się o patent kapitana motorowodnego.

Zgodnie z treścią § 7 ust. 1 ww. rozporządzenia, patent kapitana jachtowego uzyskuje osoba, która: posiada patent jachtowego sternika morskiego oraz po uzyskaniu patentu jachtowego sternika morskiego odbyła co najmniej sześć rejsów po wodach morskich w łącznym czasie co najmniej 1200 godzin żeglugi, w tym co najmniej 400 godzin samodzielnego prowadzenia jachtu o długości kadłuba powyżej 7,5 m, oraz odbyła co najmniej jeden rejs powyżej 100 godzin żeglugi na jachcie o długości kadłuba powyżej 20 m oraz jeden rejs powyżej 100 godzin żeglugi po wodach pływowych z zawinięciem do co najmniej dwóch portów pływowych. Analogicznie reguluje to przepis § 9 ust. 1 ww. rozporządzenia w zakresie warunków niezbędnych do uzyskania patentu kapitana motorowodnego.

Przewidziany we wskazanym powyżej przepisie wymóg odbycia określonej liczby rejsów w określonym w tym przepisie wymiarze nie jest tylko ścisłym warunkiem formalnym uzyskania uprawnienia. Wymóg ten jest postawiony aby zagwarantować, że patent kapitana jachtowego lub kapitana motorowodnego, który uprawnia odpowiednio do prowadzenia wszelkich jachtów żaglowych lub motorowych po wszystkich wodach śródlądowych i morskich otrzymają tylko osoby posiadające odpowiednie doświadczenie. W przepisie tym wskazano minimalne doświadczenie, którego posiadanie w ocenie organu wydającego rozporządzenia zagwarantuje odpowiedni poziom bezpieczeństwa żeglugi. (...)

Aby odkodować normę zawartą w przepisie § 7 oraz § 9 rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie uprawiania turystyki wodnej nie można się ograniczyć tylko do badania treści tego przepisu, ale należy wziąć także pod uwagę treść przepisu art. 89 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857 z późn. zm.) oraz przepis § 25 rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie uprawiania turystyki wodnej.

Zgodnie z art. 89 wydane na podstawie przepisów dotychczasowych dokumenty uprawniające do uprawiania żeglarstwa na jachtach, o których mowa w art. 53a ust. 3 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (Dz. U. Nr 226, poz. 1675), zachowują ważność.

Z kolei przepis § 25 rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie uprawiania turystyki wodnej przewiduje, że dotychczas wydane patenty zachowują ważność w zakresie potwierdzanych nimi uprawnień i mogą zostać wymienione, na wniosek posiadacza, na patenty wydawane na podstawie niniejszego rozporządzenia. Dodatkowo przepis ten przewiduje zasady przeprowadzania wymiany poprzednio wydawanych patentów na patenty „nowe”.

Biorąc powyższe pod uwagę można odkodować ze wskazanych powyżej przepisów normę, zgodnie z którą patent kapitana jachtowego uzyskuje osoba która:

- 1) posiada patent jachtowego sternika morskiego lub patent, który może zostać wymieniony na patent jachtowego sternika morskiego; lub analogicznie w przypadku ubiegania się o patent kapitana motorowodnego posiada patent motorowodnego sternika morskiego lub patent, który może zostać wymieniony na patent motorowodnego sternika morskiego.
- 2) odbyła co najmniej sześć rejsów po wodach morskich w łącznym czasie co najmniej 1200 godzin żeglugi, w tym co najmniej 400 godzin samodzielnego prowadzenia jachtu o długości kadłuba powyżej 7,5 m, oraz odbyła co najmniej jeden rejs powyżej 100 godzin żeglugi na jachcie o długości kadłuba powyżej 20 m oraz jeden rejs powyżej 100 godzin żeglugi po wodach pływowych z zawinięciem do co najmniej dwóch portów pływowych oraz dodatkowo odbyła co najmniej dwa rejsy po wodach morskich w łącznym czasie co najmniej 200 godzin żeglugi (staż wymagany do uzyskania patentu jachtowego sternika morskiego oraz patentu motorowodnego sternika morskiego). (...)

W opinii Ministerstwa Sportu i Turystyki powyższe oznacza więc, że sytuacja prawna osób, które pod rządami poprzednio obowiązujących przepisów rozpoczęły staż uprawniający do ubiegania się o wydanie patentu kapitana jachtowego lub patentu kapitana motorowodnego nie uległa zmianie i mogły one kontynuować trwające staże, a po ich zakończeniu mogą ubiegać się o wydanie patentu.

Z poważaniem

wz. Zastępcy Dyrektora
Departamentu Sportu Wyczynowego
/-/ Paweł Słomiński
Główny Specjalista

Warszawa, dn. 11 kwietnia 2014 r.

Ministerstwo Sportu i Turystyki
Departament Sportu Wyczynowego
DSW/454/30/2014/MB2/6

Polski Związek Żeglarski
ul. Ludwiki 4
01-226 Warszawa

Szanowni Państwo,

(...) Zdaniem Ministerstwa Sportu i Turystyki, po konsultacji z Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju, opierając się o przepis § 23 ust. 1 pkt. 2 Zarządzenia Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki z dnia 25 sierpnia 1969 r. w sprawie sportowych stopni żeglarskich i motorowych (M.P. z 1969 r., Nr 42, poz. 338 z późn. zm.), jeśli posiadacz patentu sternika jachtowego wydanego przed 1 stycznia 1970 r. jest w stanie udokumentować odbycie 500 mil morskich stażu na jachcie balastowym w żegludze po wodach morskich, można mu wymienić dotychczasowy patent na patent jachtowego sternika morskiego zgodnie z zapisami Rozporządzenia z dnia 9 kwietnia 2013 r. Posiadany staż morski oznaczałby, że zgodnie z omawianymi przepisami z 1969 r. osoba ta posiada pełne uprawnienia sternika jachtowego, a zatem może na podstawie obecnie obowiązujących przepisów wymienić swój patent na patent jachtowego sternika morskiego.

Natomiast w przypadku osób, które posiadając patent sternika jachtowego wydany przed 1969 r. i mają na podstawie ww. § 23 ust. 1 pkt. 2 Zarządzenia z dnia 25 sierpnia 1969 r. wyłącznie uprawnienia określone w § 8 ust. 1 ww. zarządzenia, uprawnienie do żeglugi jest ograniczone tylko do wód śródlądowych a także morskich wód wewnętrznych w porze dziennej na jachtach o powierzchni żagla do 20 m². Oznacza to zgodnie z przepisami z 1969 r. że dana osoba posiada patent sternika jachtowego z ograniczonymi uprawnieniami.

Tymczasem uprawnienia jachtowego sternika morskiego zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 9 kwietnia 2013 r. dają prawo do pływania po wszystkich wodach morskich na jachtach do 18 m. Wymiana patentu sternika jachtowego z ograniczonymi uprawnieniami powinna zatem nastąpić z uwzględnieniem bezpieczeństwa żeglugi na patent z odpowiednio ograniczonymi uprawnieniami, w tym wypadku patent żeglarza jachtowego który odpowiada zakresowi uprawnień sternika jachtowego z ograniczonymi uprawnieniami w rozumieniu zarządzenia. Taka interpretacja wynika z faktu, że ustawodawca zdecydował się na ograniczenie w zarządzeniu uprawnień sterników jachtowych, którzy nie udokumentowali odpowiedniego stażu ze względu na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa.

Dlatego zdaniem Ministerstwa Sportu i Turystyki (...) należy przyjąć, że patent sternika jachtowego wydany przed 1 stycznia 1970 r. może być wymieniony zgodnie z § 25 Rozporządzenia z dnia 9 kwietnia 2013 r. na patent jachtowego sternika morskiego wyłącznie w przypadku udokumentowania przez wnioskodawcę odbycia stażu 500 mil morskich na jachcie balastowym w żegludze po wodach morskich. W przypadku niemożności udokumentowania takiego stażu, wnioskodawca może wymienić swój patent na patent żeglarza jachtowego z uprawnieniami określonymi na podstawie przepisów § 5 ust 2 Rozporządzenia z dnia 9 kwietnia 2013 r.

Z poważaniem

Dyrektor
Departamentu Sportu Wyczynowego
/-/ Adam Soroko

5. Wykładnia MSIT z dn. 25 października 2013 r. sygn. akt. DSW/454/87/2013/MB2/2

Ministerstwo Sportu i Turystyki
Departament Sportu Wyczynowego
DSW/454/87/2013/MB2/2

Warszawa, dn. 25 października 2013 r.

Polski Związek Żeglarski
ul. Ludwiki 4
01-226 Warszawa

Szanowni Państwo,

(...) Ministerstwo Sportu i Turystyki informuje, że zgodnie z § 25 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie uprawiania turystyki wodnej (Dz.U. z 2013 r., poz. 460) zachowują ważność w zakresie potwierdzanych nimi uprawnień i mogą zostać wymienione patenty żeglarskie wydane na podstawie Zarządzenia Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki z dnia 25 sierpnia 1969 r. w sprawie sportowych stopni żeglarskich i motorowodnych (M.P. Nr 42, poz. 338 oraz z 1974 r., Nr 31, poz. 189) oraz na podstawie przepisów późniejszych.

Patenty żeglarza jachtowego wystawione przez Polski Związek Żeglarski po 1 stycznia 1957 r. w zakresie patentów żeglarza jachtowego, zgodnie z § 24 Załącznika nr 1 do ww. Zarządzenia z dnia 25 sierpnia 1969 r., straciły ważność z dniem 1 stycznia 1970 r. i po tej dacie powinny być wymienione. Osoby, które nie dokonały wymiany patentu żeglarza jachtowego uzyskanego przed dniem 1 stycznia 1970 r., nie mogą teraz ubiegać się o wymianę ani o wydanie nowego patentu na podstawie przepisów Rozporządzenia z dnia 9 kwietnia 2013 r., ponieważ ich patenty straciły ważność.

W tym wypadku (...) zgodnie z obecnym stanem prawnym, ww. osoby powinny podejść ponownie do egzaminu na patent żeglarza jachtowego. Ministerstwo Sportu i Turystyki jest zobowiązane do stania na straży poszanowania przepisów prawa obowiązujących w Polsce i nie może tworzyć wyjątków, które naruszałyby jego przestrzeganie.

Z poważaniem

Dyrektor
Departamentu Sportu Wyczynowego
/-/ Adam Soroko

6. Wykładnia MSIT z dn. 31 października 2013 r. sygn. akt. DSW/454/89/2013/MB2/2

Ministerstwo Sportu i Turystyki
Departament Sportu Wyczynowego
DSW/454/89/2013/MB2/2

Warszawa, dn. 25 października 2013 r.

Polski Związek Motorowodny
i Narciarstwa Wodnego
ul. Wał Miedzeszyński 379
03-980 Warszawa

Szanowni Państwo,

(...) W piśmie z dnia 26 września 2013 r. Polski Związek Motorowodny i Narciarstwa Wodnego (...) zwrócił się prośbą o udzielenie informacji jaką praktykę należy przyjąć w sytuacji gdy osoba wnioskująca o wymianę patentu zmieniła nazwisko.

Ponieważ kwestia zmiany nazwiska przy wydawaniu patentów i licencji nie została unormowana przepisami ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz.U. z 2006 r., poz. 123, poz. 857 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie uprawiania turystyki wodnej (Dz.U. z 2013 r., poz. 460), a także nie jest to regulowane przepisami Ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz.U. z 2008 r., Nr 220, poz.

1414), zdaniem Ministerstwa Sportu i Turystyki należy uznać, że jeśli osoba wnosząca o taką wymianę wystąpi do właściwego polskiego związku sportowego, nie ma przeszkód formalnych do wydania dokumentu z nowymi danymi osobowymi (imię i nazwisko).

Jednakże taka wymiana powinna być dokonywana wyłącznie na wniosek zainteresowanego posiadacza patentu i licencji, a właściwy polski związek sportowy przed dokonaniem wymiany dokumentu, powinien zweryfikować nowe dane osobowe na podstawie przedstawionego przez Wnioskodawcę dokumentu stwierdzającego urzędowo zmianę imienia lub nazwiska. (...)

Z poważaniem

Dyrektor
Departamentu Sportu Wyczynowego
/-/ Adam Soroko

7. Wykładnia MSIT z dn. 28 czerwca 2013 r. sygn. akt. DP-WPL/024/5/2013/PM/2

Warszawa, dn. 28 czerwca 2013 r.

Ministerstwo Sportu i Turystyki
Departament Prawny
DP-WPL/024/5/2013/PM/2

Polski Związek Żeglarski
ul. Ludwiki 4
01-226 Warszawa

Szanowni Państwo,

(...) W trakcie prac nad rozporządzeniem Ministra Sportu i Turystyki z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie uprawiania turystyki wodnej zdecydowano (w § 13 ust. 1 i 2) o zachowaniu regulacji zawartej w § 6 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sportu z dnia 9 czerwca 2006 r. w sprawie uprawiania żeglarstwa (Dz. U. Nr 105, poz. 712 z późn. zm.), dotyczącej ekwiwalentności pomiędzy uprawnieniami żeglarskimi i motorowodnymi. Zgodnie z przepisami poprzednio obowiązującego rozporządzenia kapitan motorowodny oraz morski sternik motorowodny posiadali kwalifikacje do uprawiania żeglarstwa w stopniu odpowiednio kapitana jachtowego oraz jachtowego sternika morskiego, jeżeli posiadali patent sternika jachtowego, a kapitan jachtowy oraz jachtowy sternik morski posiadali kwalifikacje do uprawiania żeglarstwa motorowego w stopniu odpowiednio kapitana motorowodnego oraz morskiego sternika motorowodnego. Taka redakcja przepisu przesądzała o tym, że prawodawca uznał, iż osoby wymienione w hipotezie ww. przepisów posiadają odpowiednią wiedzę i umiejętności do prowadzenia statków przeznaczonych do uprawiania sportu lub rekreacji. Jednocześnie treść przepisów w takim brzmieniu budziła wątpliwości czy do prowadzenia jachtów żaglowych wystarczające jest posiadanie patentu kapitana motorowodnego lub morskiego sternika motorowodnego wraz z patentem sternika jachtowego, czy też konieczne jest posiadanie odpowiedniego patentu żeglarskiego.

W nowych przepisach § 13 ust. 1 i 2 rozporządzeniem Ministra Sportu i Turystyki z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie uprawiania turystyki wodnej zdecydowano o zastąpieniu budzącego wątpliwości wyrazu „kwalifikacje”, wyrazem „uprawnienia”. Dzięki tej zmianie w redakcji przepisu usunięto istniejące wątpliwości. Oznacza to, że patent kapitana jachtowego i jachtowego sternika morskiego są dokumentami kwalifikacyjnymi potwierdzającymi odpowiednio uprawnienia do uprawiania turystyki wodnej na jachtach motorowych odpowiadające patentowi kapitana motorowodnego i motorowodnego sternika morskiego. Podobnie patent kapitana motorowodnego oraz motorowodnego sternika morskiego wraz z patentem żeglarza jachtowego są dokumentami kwalifikacyjnymi potwierdzającymi odpowiednio uprawnienia do uprawiania turystyki wodnej na jachtach żaglowych odpowiadające patentowi kapitana jachtowego oraz jachtowego sternika morskiego.

Powyższe nie wyklucza możliwości zwracania się do właściwego polskiego związku sportowego przez posiadaczy wymienionych powyżej. patentów z wnioskiem o wystawienie na podstawie posiadanych patentów żeglarskich odpowiednich patentów motorowodnych albo na podstawie posiadanych patentów motorowodnych odpowiednich patentów żeglarskich. Taka sytuacja może

zaistnieć w szczególności w przypadku konieczności wyraźnego udokumentowania zakresu posiadanych uprawnień przez zainteresowaną osobę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Zdaniem Departamentu Prawnego Ministerstwa Sportu i Turystyki, zarówno Polski Związek Żeglarski jak i Polski Związek Motorowodny i Narciarstwa Wodnego mają prawo i obowiązek wydania odpowiedniego patentu osobom spełniającym warunki określone zarówno w § 5 - 11, a także § 13, § 23 i § 25 rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie uprawiania turystyki wodnej.

Z poważaniem

Dyrektor
Departamentu Prawnego
/-/ Piotr Kudelski

8. Wykładnia MSIT z dn. 10 października 2013 r. sygn. akt. DSW/454/79/2013/MB2/2

Warszawa, dn. 10 października 2013 r.

Ministerstwo Sportu i Turystyki
Departament Sportu Wyczynowego
DSW/454/79/2013/MB2/2

Polski Związek Motorowodny
i Narciarstwa Wodnego
ul. Wał Miedzeszyński 379
03-980 Warszawa

Szanowni Państwo,

(...) Zgodnie z 37a ust. 6 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz.U. z 2006 r., poz. 123, poz. 857 z późn. zm.) osoba, która uzyskała uprawnienia do uprawiania turystyki wodnej w innym państwie, może uprawiać turystykę wodną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie posiadanych uprawnień potwierdzonych stosownym dokumentem.

Zdaniem Ministerstwa Sportu i Turystyki przepis ten jasno oznacza, że osoba posiadająca dokumenty wydane w innym państwie potwierdzające uprawnienia do uprawiania turystyki wodnej może w zakresie posiadanych uprawnień uprawiać turystykę wodną na terytorium Rzeczypospolitej.

Natomiast nie oznacza to, że posiadane uprawnienia wydane w innym państwie odpowiadają systemowi uprawnień obowiązującemu w Polsce. Nie daje to podstawy do wydawania na podstawie obcych dokumentów polskich patentów i licencji.

Z poważaniem

Dyrektor
Departamentu Sportu Wyczynowego
/-/ Adam Soroko